

Moderne talen 2de graad

De studierichting Moderne talen 2de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	2de graad
Finaliteit	D-finaliteit
Domein	Domeinoverschrijdend
Samenstelling	MD + cesuurdoelen

2. Korte beschrijving van de studierichting

Moderne talen is een sterk theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met een uitgebreid pakket talen. De leerlingen verdiepen hun communicatievaardigheden in het Engels, Frans en Nederlands. Daarenboven krijgen zij Duits als een extra vreemde taal. De studierichting daagt hen uit op het vlak van verschillende componenten van het wetenschapsdomein moderne talen: pragmatiek, sociolinguïstiek, taalsystematiek en literatuur. De leerlingen krijgen een introductie in communicatiewetenschappen en taaltechnologie.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Moderne talen tonen voor het geheel van de vorming inzicht in complexe leerinhouden, leggen vlot verbanden tussen leerinhouden en kunnen logisch redeneren. Ze verwerven complexere leerinhouden in een beperkt tijdsbestek.

Ze zijn verbaal-linguïstisch sterk en hebben een sterk taalgevoel. Ze kunnen taal op een abstracte manier analyseren en op een gestructureerde manier met talen omgaan. Ze drukken zich graag vlot en gepast uit in verschillende moderne talen en zijn nieuwsgierig naar andere culturen en het gebruik en belang van taaltechnologie. Ze weten hoe taal als systeem werkt en wat de impact is van taal en communicatie op cultuur en samenleving. Ze zijn geboeid door literatuur en een analytische benadering van literaire teksten. Ze willen inzicht verwerven in gemediatiseerde (massa)communicatie. Ze hanteren talige, literaire en communicatiewetenschappelijke concepten op een abstracte manier.

4. Specifiek voor de studierichting

- Communicatiewetenschappen en taaltechnologie
- Duits: taalsystematiek, communicatieve vaardigheden
- Uitbreiding voor Engels en Frans: tekstopbouw, literaire analyse, taal- en redekundige ontleding, taalverwantschap en classificatie van talen
- Uitbreiding voor Nederlands: relatie taaluitingen en gebruikers, taalsystematiek, literaire analyse,

- Uitbreiding voor wiskunde: algemene tweedegraadsfuncties (incl. vergelijkingen en ongelijkheden), spreidingsdiagrammen, functies met voorschrift $f(x)=c/x$, goniometrie (sinus- en cosinusregel, verwante hoeken), rekenen met vectoren
- Leerplan B+ voor Geschiedenis en Natuurwetenschappen

4.1 Nederlands

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen de leerplannen Nederlands voor de D-finaliteit.

	Basisleerplan	B+	B+S
Communicatie en informatie	Een geschreven tekst schriftelijk samenvatten	Een geschreven tekst schriftelijk samenvatten	Geschreven en gesproken teksten samenvatten
Literatuur	Literatuuranalyse	Literatuuranalyse, meer literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid	Literatuuranalyse, meer literaire concepten en teksten met een grotere gelaagdheid
			Evolutie van literatuur en de plaats die ze inneemt in de maatschappij
Identiteit in diversiteit	Overeenkomsten en verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen onderscheiden	Toelichten hoe verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen de betekenis en het effect van boodschappen kunnen bepalen	Toelichten hoe verschillen in taaluitingen, taalvariëteiten en talen de betekenis en het effect van boodschappen kunnen bepalen
			Invloed van context op betekenis
Taalsysteem	Inzicht in taalsysteem toepassen	Kenmerken van taalsysteem benoemen en inzicht toepassen	Kenmerken van taalsysteem benoemen en inzicht toepassen
		Taal- en redkundige analyse van zinnen	Taal- en redkundige analyse van zinnen <i>Verdieping via taal- en redkundige aspecten</i>
			Gelijkenissen en verschillen tussen talen

4.2 Engels en Frans

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen de leerplannen Engels en Frans voor de D-finaliteit.

	Basisleerplan	B+	B+S
Communicatie: receptie, productie en interactie	Tekstkenmerken en minimumvereisten Taalsysteem (ERK richtsnoer A2+)	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1) Receptie: langere teksten Productie en interactie: complexere zinsbouw en tekststructuur, langere teksten, uitgebreidere woordenschat en hogere eisen qua vormcorrectheid	Tekstkenmerken en minimumvereisten (ERK richtsnoer B1) Receptie: langere teksten Productie en interactie: complexere zinsbouw en tekststructuur, langere teksten, uitgebreidere woordenschat en hogere eisen qua vormcorrectheid
		Tekststructuur en -samenhang bepalen	Analyse van tekststructuur, -samenhang en -opbouw
Literatuur			+ Literatuuranalyse
Taalsysteem	Taalsysteem (ERK richtsnoer A2+)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1) + plus-que-parfait, subjonctif présent, hypothese (realis)	Kenniselementen (ERK richtsnoer B1) + plus-que-parfait [F], subjonctif présent [F], hypothese (realis) [F]
			Taal- en redkundige analyse van

			zinnen
			Gelijkenissen en verschillen tussen talen

4.3 Geschiedenis

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het basisleerplan voor de domeingebonden studierichtingen en het leerplan B+.

	Basisleerplan	B+
Historische vraagstelling	Identificeren van een historische vraag.	Beoordeling van de onderzoekbaarheid van een historische vraag. Formuleren van een onderzoekbare historische vraag.
Bronnenonderzoek	Criteria : betrouwbaarheid en bruikbaarheid	Criteria : betrouwbaarheid, bruikbaarheid en representativiteit.
	-	Verklaring voor verschillen tussen twee historische bronnen over hetzelfde onderwerp.
Historische beeldvorming	-	Verklaring voor verschillen bij historische beeldvorming over hetzelfde onderwerp.
Relatie verleden, heden en toekomst	-	Gelijkenissen en verschillen tussen actuele en historische fenomenen uit de bestudeerde periodes.

4.4 Natuurwetenschappen

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het basisleerplan, het leerplan B+ en het leerplan B+S.

	Basisleerplan II-Nat-d	Leerplan B+ II-Nat'-d	Leerplan B+S II-NatS-d
		Alle inhouden van B met daarbovenop:	Alle inhouden van B+ met daarbovenop:
STEM	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek voeren Veilig en duurzaam werken Ontwerp van een oplossing STEM en samenleving 	<ul style="list-style-type: none"> Gegevens of meetwaarden gebruiken. 	<ul style="list-style-type: none"> Meetinstrumenten en hulpmiddelen
Biologie	<ul style="list-style-type: none"> Homeostase: <ul style="list-style-type: none"> Feedbacksysteem Coördinatie reacties op prikkels Voortplanting: hormonale regeling Biodiversiteit Interactie tussen organismen Materie- en energiestromen in ecosystemen 	<ul style="list-style-type: none"> Transport in planten Driedomeinensysteem Structuur, metabolisme, voortplanting van micro-organismen Analyse gedrag en interacties van en tussen organismen 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek van micro-organismen
Chemie	<ul style="list-style-type: none"> Mengsels en zuivere stoffen Aspecten van een chemische reactie Bouw en eigenschappen van atomen Indeling samengestelde stoffen Eigenschappen van stoffen Kwantitatieve aspecten 	<ul style="list-style-type: none"> Absolute en relatieve atoommassa Chemische bindingen IUPAC-naam en chemische formules Anorganische reactietypes Principe van oplossen en elektrische geleiding Molaire grootheden Neerslag- en neutralisatiereactie 	<ul style="list-style-type: none"> Synthese- en analysereactie Verband structuur en chemische en fysische eigenschappen Gasontwikkelingsreactie Redoxreactie
Fysica	<ul style="list-style-type: none"> Rechthoekige bewegingen en ERB Kracht en bewegingsverandering 	<ul style="list-style-type: none"> Complexere kwantitatieve energiebalans 	<ul style="list-style-type: none"> Stralenmodel voor licht

	<ul style="list-style-type: none"> • Druk • Energieomzetting (kwalitatief en beperkt kwantitatief) • Vermogen en rendement • Temperatuursveranderingen en faseovergangen • Wet van Ohm • Elektrisch vermogen en Joule-effect 	<ul style="list-style-type: none"> • Ideale gaswet • Kwantitatieve warmtebalans 	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldvorming bij spiegels en lenzen • Krachten- en krachtmomentenbalans • Gemengde gelijkstroomkringen kwantificeren
--	--	---	--

4.5 Wiskunde

Deze tabel geeft de verschillen aan tussen het leerplan Wiskunde B+ (voor Humane Wetenschappen) en de twee varianten van het leerplan Wiskunde B+S. Voor meer uitleg over de twee varianten van het leerplan Wiskunde B+S, zie de voetnoot ** onder de modellessentabel in deel 5 van dit document.

	B+ (Humane wetenschappen)	B+S Variant 8 graaduren	B+S Variant 10 graaduren
Problemen oplossen en wiskundig redeneren	Wiskundige redeneringen beargumenteren	Wiskundige redeneringen beargumenteren	+ Bewijzen met bewijstechnieken
Meetkunde	Vectoren: som en vermenigvuldiging tekenen	+ Rekenen met vectoren	+ Rekenen met vectoren
	Driehoeksmeting in rechthoekige driehoeken	+ Goniometrie (sinus- en cosinusregel, verwante hoeken)	+ Goniometrie (sinus- en cosinusregel, verwante hoeken)
			Analytische meetkunde in vlak
Algebra en functieleer		Functies $f(x)=c/x$	Functies $f(x)=c/x$
	Algemene tweedegraadsfuncties en -vergelijkingen	+ Tweedegraadsongelijkheden	+ Tweedegraadsongelijkheden
			Deelbaarheid van veeltermen

5. De modellessentabel

Algemene vorming	II,1	II,2	Specifieke vorming	II,1	II,2
Godsdienst	2	2	Communicatiewetenschappen en taaltechnologie	1	1
Aardrijkskunde	1	1	Duits	0	2
Geschiedenis (B+)	2	2	Engels B+S	3	3
Lichamelijke opvoeding	2	2	Literaire analyse en taalkunde		
Natuurwetenschappen (B+)	3	3	Frans B+S	5	4
- Biologie	1	1	Literaire analyse en taalkunde		
- Chemie	1	1	Nederlands B+S	5	4
- Fysica	1	1	Wiskunde B+S (LPD A)**	4	4
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				II,1	II,2
Realisatie leerplandoelen Gemeenschappelijk Funderend Leerplan (GFL)				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming, ICT, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van het GFL onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

** Het leerplan Wiskunde B+S bevat twee lagen: een basislaag (LPD A) en een bijkomende laag (LPD B). De combinatie van een basislaag en een bijkomende laag in één leerplan laat scholen toe om binnen één studierichting twee varianten aan te bieden. Voor de studierichting Moderne talen gaan we ervan uit dat de basislaag wordt gerealiseerd. Op basis daarvan kunnen leerlingen doorstromen naar studierichtingen met 4u wiskunde in de derde graad.

Suggesties complementair gedeelte °	3	3
Artistieke vorming		
ICT		
Mens & samenleving		
Schooleigen keuzes:		
- Een vak van de algemene vorming van de studierichting		
- Een vak van de specifieke vorming van de studierichting		
- Schooleigen curriculum		
...		

° Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsinspectie m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		
- Wanneer eenzelfde leerplan van de specifieke vorming in dezelfde finaliteit voor meerdere studierichtingen geldt, dan wordt het vak in eenzelfde kleur gearceerd (cf. Wiskunde).		
- In de D-finaliteit geldt voor een aantal vakken bovenop de minimumdoelen basisvorming en ter versterking van de basisvorming een beperkt aantal cesuurdoelen. In dat geval vind je bij de vakbenaming de toevoeging (B+).		

6. Het leerplan Communicatiewetenschappen en taaltechnologie

6.1 Krachtlijnen

- Inzicht verwerven in gemediatiseerde (massa)communicatie vanuit verschillende standpunten
- Inzicht verwerven in mediabeeldvorming en framing
- Kritisch reflecteren op de invloed van media
- Communicatief aan de slag gaan met mediaconcepten en -tools
- Taaltechnologische instrumenten gebruiken
- Het belang van taaltechnologie toelichten

7. Infrastructuur

Cf. algemene vorming

Vergelijking met aanverwante studierichtingen in de 2de graad

Niet van toepassing.

Inhoudelijke samenhang met studierichtingen van de 3de graad

De studierichting is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen in de 3de graad D-finaliteit:

- Economie-moderne talen;
- Moderne talen-wetenschappen;
- Moderne talen;
- Taal en communicatiewetenschappen.

Economie-moderne talen	Moderne talen-wetenschappen	Moderne talen	Taal en communicatiewetenschappen
Algemene doorstroomcompetenties			
Generieke doorstroomcompetenties			
Historisch bewustzijn: uitbreiding			
Moderne talen			
Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en taalontwikkeling;	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten; - taalverwerving en taalontwikkeling; - pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie; - taalverwerving en taalontwikkeling; - uitgebreide pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie	Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie; - taalverwerving en taalontwikkeling; - uitgebreide pragmatiek; - introductie tot taaltechnologie
Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: - taalsystematiek; - literatuur; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: - taalsystematiek; - communicatieve vaardigheden Inclusief algemene uitbreiding
Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten; - taalsystematiek; - literatuur	Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuur; - sociolinguïstiek;	Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuur; - sociolinguïstiek;	Engels-Frans: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - interactie over literatuur en samenleving;

Inclusief algemene uitbreiding	- pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding	- sociolinguïstiek; - pragmatiek Inclusief algemene uitbreiding
Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - literatuurbeleving	Duits: - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - Landeskunde; - literatuurbeleving	
	Vierde moderne vreemde taal - communicatieve vaardigheden; - taalsystematiek; - aspecten van interculturele communicatie	
Wiskunde		
Uitgebreide wiskunde i.f.v. economie	Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen	
Biologie		
	Uitgebreide biologie	
Chemie		
	Uitgebreide chemie	
Fysica		
	Uitgebreide fysica	
Aardwetenschappen		
	Uitgebreide aardwetenschappen	
STEM		
	Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	
Economie		
- Uitgebreide algemene economie - Bedrijfswetenschappen en recht		
Sociale wetenschappen		
		Samenleving en politiek: communicatiewetenschappen

De inhoudelijke samenhang tussen studierichtingen van de 2de en de 3de graad is indicatief voor hoe het curriculum wordt opgebouwd van de 2de naar de 3de graad en welke elementen vanuit specifieke minimumdoelen indalen in de 2de graad. De voorziene opbouw heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken. De ontwikkeling van leerlingen doorheen de tweede graad verloopt soms onvoorspelbaar. Daarom zal het belangrijk zijn om de mogelijkheden en kansen van leerlingen zo ruim mogelijk te houden.